

“Poylu - beşiyim mənim” və Poyludan gələn məktub...

Nəriman Həsənzadə

POYLU — BEŞİYİM MƏNİM

7-ni babalarımız müqəddəs rəqəm bılıblər həmişə. Bir şairin ömrü sayığında iki “7” yanaşı durarsa, bu müqəddəslilik özü də dəyərini artırır yəqin. Oxucu qəlbini sırayet, əlindəki qələmni sadiqliyi, qəlb təmizliyi ilə seçilən hörmətli şairimiz Nəriman Həsənzadə ömrünün illerini sətirlərinə qata-qata yaşıyib. Yaşadıqça da yazış-yaradıb.

Bir xalqın taleyinə yanıb, yaxılıb, Tərixinin, vətəninin, torpağının təessübünü çəkib. Bir yaşanan ömrün həyat təcrübəsi, çıxardığı nəticələr var Nəriman müəllimin seirlərində. Onun əsərləri pafosdan, gurultudan uzaqçı. Bulaq suyu kimi saflığı, şəriyyatı ilə, içdən gələn səmimiyyəti ilə çoxdan ürəklərdə özünə yer tutub Nəriman müəllim.

Nəriman Həsənzadə bu günlərdə öz oxucularına yeni bir kitab təqdim edib. “Poylu — beşiyim mənim”. Şair öz yubiley günlərində Azərbaycan Dövlət Televiziyanın çəkiliş qrupu və oğlu Nazimla birlikdə dünyaya göz açdığı Ağstafa rayonunun Poylu stansiyasında olmuş, çoxdan görmədiyi həmyeriləri ilə görüşmüş, ata-anasının məzarını ziyarət etmişdir. Müəllifin bu əsəri də həmin görüşün təsirilə yaranmışdır. Lirik-epik-dramatik üslubda qələmə alınmış bu əsər üç hissədən ibarətdir.

“Yaddaşımın sarayı” adlandırdığı binci hissədə şair dünyaya göz açlığı Kür qıraqının təbii rənglərini və boyalarını bize göstərir. Adamların həyatını, məşətini, sevgisini qələmə alıbmış bu əsər üç hissədən ibarətdir.

İkinci “Yaddaşımın harayı” hissəsinde isə vaxtilə yazdığı bədii əsərlərin əvəzində haqsız aldığı zərbələrin hər dəfə onun üreyini yaraladığını oxucu-sundan gizlətmir.

Əsərin üçüncü — “Yaddaşımın zü-

huru” hissəsində isə şairin aforizmlərlə, dünyani dərk etmek istəyi ilə tanış olur, böyük humanist duyğularla yaşadığının şahidi olurq.

Bu kitabda zirvəyə gedən yolda geriye baxan, doğulduğu yerin-yurdun havasını doyunca içine çəken bir şairin hissi, düşüncəsi, bize demək istədikləri var.

*Beşiyimi yelleibdi Kürün ləpəsi,
laylayımı qatarların yeknəsəq səsi.
Tanım neçə şirin imiş ana ləhcəsi, —
“Ölüm!” — deyə çağırsaydın,
ana, sen məni,
Mən ölməzdəm, yaşadardin
təzədən məni.*

*Gözel anam, gözəlliyyin xəlvətdə qaldı,
şirinliyin bir nabatda, bir qəndə qaldı,
Mən də getdim, tək məzann
bu kənddə qaldı*

məndən sonra torpaq aldı səni qoynuna,
kənd evindən gor evinə köçdün, ay anal

Şəhriyarin “Heydərbabaya salam” əsərinin ritmini, ahəngini, doğmaliğini bize xatırladan Nəriman Həsənzadə insanları pisliklərdən çəkindirməyi də özüne boric bilir.

*Ocaq gərsən, Pirə getsən, heç lağ eləmə,
məni ona, onu mənə yamaq eləmə.
Bir xalçanı sökə-sökə yumaq eləmə,
Bir hūnəri görüsənse, bacar keşf ele,
qifil əger açılmırsa, aşar keşf ele.*

Başqa bir bənddə belə deyir.

*Bir müdrikdən soruştular: ey ulu hakim,
ikiüzlü çıxan dosta gedim ne deyim?*

Yeni nəşrlər

Dedi: qafıl, tanış eyle, dostluq eleyim,
yeddiüzlü dostlannan qorun, bacarsan,
onda özün el tutarsan, qapı açarsan.

Bu dünyadan xıffətinə bir can neyəsən?
Gül ekirsən,alaq bitir, bağban neyəsən?
Aylar, iller xəstəsinə loğman neyəsən?
Qarışqa da qulağına girir bir filin,
Allah, Allah, gör qatılı nedir bir filin?

Biz bilmirik Nəriman müəllim bir xalçanı sökə-sökə yumaq eyleyənlərən, yeddiüzlü “dostlardan”, “Fil qulağına gi-rən qarışqalardan” nə dərəcədə can qurtarıb. Amma etiraf edək ki, bu setin hər biri bir deyimdi.

Nəriman müəllim Poyluya söyklənib burda keçən ömrünü-günüñ beləcə xatırlayı: “Poylu, səndən başlayırmış vətən yolları...”

“Poylu — beşiyim mənim” naşr edilən kimi, az sonra “Xalq şairi Nəriman Həsənzadəye Poylu beşiyindən məktub” gəlir. 2001-ci ildə “MBM” MMC mətbəəsində çap olunmuş bu kitaba AMEA-nın müxbir üzvü Nizami Cəfərov rəy vermişdir. Məktubun müəllifi “Beynəlxalq kitab evi” İctimai Birliyinin sədri Salatin Əhmədli. Müəllif elə bil bir kənarda durub şairə göz qoyur. Nəriman müəllim Poylu ilə bağlı uşaqlıq xatirələrini danışdıqca qulaq verir, yeri düşdükə nəyə isə aynılıq gətirir. Yaxud nəyi isə təsdiq edir.

Bu yerli-yerində müdaxilələr xoş təsir bağışlıyır. Əvvəla, ona görə ki, oxucuların sevimliyi olan şaire öz yerində-yurdunda açıq-aydın məhəbbət, istək görürük. Bu bizi fərəhələndirir. İkinci ona görə ki, məktub şirin, rəvan dildə yazılib.

Nəhayət ona görə ki, kitabın adı da bir növ yaxşı tapıntıdı — “Nəriman Həsənzadəye Poylu beşiyindən məktub”.

Salatin Əhmədli öz yurdunu-yuvasını, adətini-ənənəsini ürəkdən sevən, eləcə də öz torpağının yetirdiyi şairin ehtiramını saxlayan bir yazardı.

Bizdən əvvəl kitabın redaktoru filologiya elmləri namizədi Fəridə Ləman öz təşəkkürünü müəllifa belə bildirir: “Bu şirin nağıl el-obanın, Azərbaycanımızın Nərimanının 18 fevralda olacaq ad günü-nə bir yurd çələngidir. Şəhər güllərindən yox, çöl güllərindən bağlanmış bir çələng — kəklikotu, yarpız, çobanyastığı, nərgiz, bənövşə...”

Kitabın arxa üz qabığında müəllifin özü ilə bağlı oxuculara tanışlıq verilir.

A.Sevda